

Sygn. akt V KZ 19/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M. B.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 maja 2016 r.,

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w S.

z dnia 11 marca 2016 r., sygn. akt IV Ka .../15,

o odmowie przyjęcia wniosku o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem,

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w S., po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez oskarżonego M. B., wyrokiem z dnia 1 lutego 2016 r., ogłoszonym w obecności oskarżonego, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Sądu pierwszej instancji.

M.B. w dniu 8 lutego 2016 r. złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia tego wyroku.

W dniu 10 lutego 2016 r. Przewodniczący IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w S. wezwał skazanego w trybie art. 120 § 1 k.p.k. do uzupełnienia w terminie 7 dni braku formalnego wniosku, poprzez wskazanie – zgodnie z art. 422 § 2 k.p.k. – czy wniosek dotyczy całości wyroku, czy

też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku.

Skazany to wezwanie otrzymał w dniu 16 lutego 2016 r. W zakreślonym terminie wskazanego braku formalnego wniosku nie usunął.

Przewodniczący IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w S. zarządzeniem z dnia 11 marca 2016 r., na podstawie art. 422 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 2 k.p.k., odmówił przyjęcia wniosku skazanego M. Bi. o doręczenie odpisu wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 1 lutego 2016 r. wraz z uzasadnieniem, wobec nieuzupełnienia braku formalnego tego wniosku.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniosła obrońca skazanego M. B. zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 84 § 2 k.p.k. i art. 140 k.p.k., poprzez przyjęcie dwóch przeciwstawnych koncepcji roli obrońcy z urzędu po prawomocnym zakończeniu postępowania, a w konsekwencji arbitralnego decydowania o udziale lub braku udziału obrońcy w czynnościach procesowych;
2. art. 457 § 2 k.p.k. w zw. z art. 422 § 2 k.p.k., poprzez zobowiązanie oskarżonego do uzupełnienia wniosku o wyrok z uzasadnieniem w oparciu o literalne brzmienie art. 422 § 2 k.p.k., nie zaś poprzez jego odpowiednie stosowanie.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu celem ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego na rzecz obrońcy z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 422 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym po dniu 1 lipca 2015 r. nakłada na występującego z wnioskiem o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku obowiązek wskazania, czy wniosek dotyczy całości wyroku

czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu. Przepis ten, choć dotyczący postępowania przed sądem pierwszej instancji, stosownie do art. 457 § 2 k.p.k., ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu odwoławczym.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że nakaz odpowiedniego stosowania art. 422 k.p.k., o którym mowa w art. 457 § 2 k.p.k. rozumieć należy w kontekście art. 433 § 1 k.p.k., zgodnie z którym sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Powyższe oznacza zatem, że wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku powinno dotyczyć tego, czy uzasadnienie ma być sporządzone w zakresie wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów, czy też tylko co do części z nich (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2016 r., III KZ 86/15, Legalis 1398274).

W świetle powyższych rozważań zasadny jest zarzut podniesiony w pkt 2 zażalenia. W rozpoznawanej sprawie w istocie zbędne było bowiem wzywianie skazanego do uzupełnienia braków formalnych złożonego przez niego wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, skoro w apelacji postawiono tylko jeden zarzut – rażącej niewspółmierności kary. Podkreślić przy tym należy, że nawet gdyby – w konkretnym przypadku - koniecznym było wezwanie skazanego do uzupełnienia braków formalnych złożonego przez niego wniosku, Sąd odwoławczy winien uczynić to w zgodzie z treścią art. 457 § 2 k.p.k. Temu wymogowi Sąd Okręgowy jednak nie sprostał. Skierowane do skazanego wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wprost powtarzało bowiem treść przepisu art. 422 § 2 k.p.k. Z tych względów należy podzielić stanowisko skarżącej, że Sąd Okręgowy w sposób wadliwy – z naruszeniem art. 457 § 2 k.p.k. w zw. z art. 422 § 2 k.p.k. - wezwał skazanego M. B. do uzupełnienia braków formalnych złożonego przez niego wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Rację ma również skarżąca, wskazując na brak konsekwencji w procedowaniu Sądu Okręgowego w kwestii udziału obrońcy z urzędu w postępowaniu toczącym się po prawomocnym zakończeniu procesu. Nie ulega wątpliwości, że obrońca z urzędu ma obowiązek "podejmowania czynności

procesowych do prawomocnego zakończenia postępowania" (art. 84 § 2 zd. 1 k.p.k.). Powyższe oznacza, że ze względów gwarancyjnych od chwili prawomocnego zakończenia postępowania skazany powinien być traktowany jak osoba nie posiadająca obrońcy, gdyż z tą chwilą obowiązek działania na jego rzecz dotychczasowego obrońcy z urzędu ustał. W tej sytuacji przesyłając obrońcy z urzędu skazanego M. B. odpis zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o doręczenie wyroku Sądu II instancji wraz z uzasadnieniem, Sąd Okręgowy uczynił to z naruszeniem art. 84 § 2 k.p.k. w zw. z art. 140 k.p.k.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone zarządzenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ten dokonując kontroli formalnej wniosku skazanego o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia wyroku z dnia 1 lutego 2016 r., uwzględni powyższe uwagi.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

kc